

„POMYŚL O WODZIE”

Material repertuarowy WAGGGS

Co możesz zrobić ?

Zapewnij dostęp do czystej wody ☺

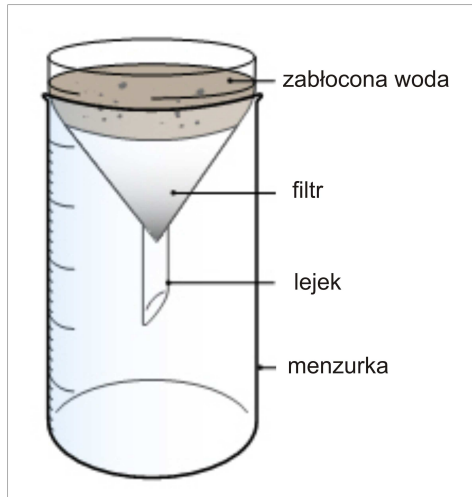
1. Zorganizujcie dzień czystości – uporządkujcie pobliski staw, strumień, czy okolice wokół rzeki, jeziora.
2. W jaki sposób zanieczyszczenie wód deszczowych wpływa na środowisko naturalne? Zaproście nauczyciela biologii lub pracownika organizacji zajmującej się ochroną przyrody i zdrowia – niech będzie ekspertem podczas spotkania i odpowie na wasze pytania.
3. Przygotujcie przedstawienie kukiełkowe zatytułowane „Życie w wodzie”. Pomyślcie o tym, jak istoty żyjące w wodzie mogą się czuć, gdy woda jest zanieczyszczona. Na przedstawienie zaproście osoby z waszego środowiska (rodziców, sąsiadów), może uda wam się wykorzystać to spotkanie do zebrania funduszy na ochronę środowiska?
4. Dowiedzcie się, jak są utrzymywane i konserwowane pompy wodne w waszej okolicy i co możecie zrobić, aby w tym pomóc.
5. Dowiedzcie się, jak rozwój przemysłowy wpływa na właściwe zaopatrzenie w wodę. Przygotuj prezentację dla pozostałych członków drużyny.
6. Wybierzcie się z wizytą do hydraulika lub sklepu z wyposażeniem sanitarnym i dowiedzcie się, co trzeba zrobić, aby toalety, umywalki czy rury nie przeciekały.
7. Zaprojektuj wymarzoną łazienkę ze wszystkimi niezbędnymi udogodnieniami.
8. Dla starszych: Zbadajcie jedną z klęsk ekologicznych na morzu, np. wyciek oleju i napiszcie krótki artykuł, zakończony słowami: „Jedna kropla oleju może zniszczyć milion kropli wody”.
9. Dla starszych: Zapoznajcie się z planami zagospodarowania terenu, które mogą mieć wpływ na rzeki i jeziora w waszej okolicy. Postarajcie się o zwiększenie świadomości w waszej społeczności lokalnej w twórczy, ciekawy sposób.

10. Dla starszych: Porozmawiajcie z osobami odpowiedzialnymi za przechowywanie i dystrybuowanie wody w okolicy. Dowiedzcie się, jak są chronione takie obiekty i jak dystrybuuje się wodę. Przedstaw raport w swojej drużynie, rodzinie.
11. Dla młodszych: Wykonajcie układankę o stworzeniach wodnych i o tym, jak wpływa na nie zanieczyszczona woda
12. Dla młodszych: Zagrajcie na basenie w grę „Śmieciuch”:
 - a. Napełnijcie wodą do połowy 12 plastikowych butelek (tak, aby mogły unosić się na wodzie) – to śmieci
 - b. Jeden z uczestników jest „śmieciuchem”. Pozostali uczestnicy ustawiają się w kręgu wokół tej osoby i po kolei rzucając piłką próbują uderzyć w śmieci. Śmieciuch musi złapać piłkę i odrzucić ją w kierunku, z którego ją otrzymał.
 - c. Jeśli piłka dotknie „śmieci”, „śmieć” jest wynoszony z wody, a osoba, która rzucała piłką staje się „śmieciuchem”
 - d. Zabawa się kończy w momencie, gdy w wodzie nie ma już „śmieci”.

Czysta woda zdrowia doda – pij wodę dla zdrowia ☺

1. Zaprojektujcie plakat, w którym zaprezentujecie jedno ze źródeł zanieczyszczenia wody i wskazówki jak temu zaradzić.
2. Odwiedźcie oczyszczalnię wody i ścieków i ułóżcie quiz dla rodziny lub przyjaciół.
3. Dowiedzcie się, jak oczyszczać wodę i zademonstrujcie to swojej drużynie/innym drużynom na obozie. Zróbcie kilka filtrów, które wyglądają jak ten na rysunku. Materiały, których będziecie potrzebować:
 - * lejek
 - * menzurka (najlepiej z podziałką milimetrową)
 - * papier filtrujący
 - * kilka rodzajów tkanin

- * bibuła
- * zwykły papier
- * watę

Wymieszajcie wodę z kranu z ziemią i żwirem. Do każdego z lejków w menzurce włożcie filtr (bibuła, kawałki tkaniny itp.) Do każdego lejka włożcie taką samą ilość zanieczyszczonej wody i zanotujcie czas. Poczekajcie aż zabłocona woda przesiąknie przez lejek.

Zapiszcie jak czysta jest woda po przesiąknięciu przez poszczególne filtry. Jest czysta, dość czysta, brudna czy bardzo brudna?

4. Znajdźcie państwo, którego znajduje się w innej sytuacji ekonomicznej niż wasz kraj. Częścią waszych poszukiwań może być wywiad z osobą pochodzącą z danego kraju. Opiszcie życie chłopca/dziewczynki w waszym wieku, który/która tam mieszka. Co macie wspólnego? Co was różni? Jakie problemy z wodą pojawiają się w obu społecznościach? Jakie problemy pojawiają się w jednej ze społeczności, a w drugiej nie? Czy jest jakiś sposób, aby poprawić jakość życia w obu krajach?
5. Dowiedzcie się, jakie choroby mogą być spowodowane zanieczyszczoną wodą w naszym kraju i w innych częściach świata. Zróbcie listę co i jak można robić codziennie, aby zapobiegać zanieczyszczeniu wody.

6. Zaprojektujcie ulotkę, z której będzie można się dowiedzieć, jak oczyszczać wodę na obozach przynajmniej na dwa sposoby oraz jak ją oczyszczać w sytuacjach krytycznych, takich jak powódź, ulewa czy trzęsienie ziemi.
7. Zróbcie listę sposobów na jakie można chronić wodę przed zanieczyszczeniami na wyjazdach harcerskich. Wykorzystajcie te metody w praktyce na waszym najbliższym wyjeździe.
8. Dowiedzcie się, jaka jest zalecana ilość wody, którą powinna codziennie pić osoba waszym wieku. Postawcie sobie wyzwanie – spróbujcie pić taką ilość wody przez cały tydzień.
9. Czy wiecie, że przeciętny człowiek składa się w 65% z wody? Zważcie się i sprawdźcie, ile to kilogramów w waszym przypadku. Użyjcie wiader, by zademonstrować te ilości.
10. Rozwiążcie wodny quiz!

Źródło: <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/3747588.stm>

1. *Przeciętny mieszkaniec Regionu Subsaharyjskiego zużywa w ciągu dnia tyle samo wody w ciągu dnia, ile osoba żyjąca w kraju rozwiniętym zużywa, gdy:*

- A) *myje zęby 2 minuty przy odkręconym kranie*
- B) *ma włączony zraszacz trawnika przez 1 minutę*
- C) *splukuje toaletę*
- D) *wykonuje którąkolwiek z powyższych czynności.*

2. *Liczbę ofiar ilu katastrof dużych samolotów pasażerskich jest równa liczba osób umierających każdego dnia z powodu chorób wywołanych zanieczyszczeniem wody?*

- A) 8
- B) 24
- C) 46
- D) 69

3. Większa część Ziemi stanowią morza. A jaką dokładnie część ziemskiej wody stanowi woda, która nie jest słona?

- A) 0,5%
- B) 15%
- C) 4,2%
- D) 2,5%

4. Aby wyprodukować kilogram płatków śniadaniowych trzeba zużyć od 0,4 do 3 m³ wody. Ile wody zużywa się do produkcji 1 kg mięsa wołowego (krowy karmione zbożami paszowymi)?

- A) 3 m³
- B) 5 m³
- C) 10 m³
- D) 15 m³

5. Ile ludzi na świecie nie ma dostępu do czystej wody pitnej?

- A) 1 na 3
- B) 1 na 6
- C) 1 na 10
- D) 1 na 20

6. Jaki odsetek głównych rzek ziemi stanowią rzeki zanieczyszczone lub pozbawione wody?

- A) 10%
- B) 25%
- C) 50%
- D) 75%

7. Który z wymienionych krajów zużywa najwięcej wody na osobę rocznie?
- A) Rosja
 - B) Indie
 - C) Egipt
 - D) Niemcy
8. Światowa Organizacja Wody szacuje, że aby pokryć niedobory wody na świecie potrzeba będzie dodatkowo 100 miliardów dolarów rocznie. Do czego można porównać tę sumę?
- A) do kwoty wydawanej rocznie na rejsy oceaniczne, kosmetyki upiększające i lody
 - B) do fortuny szefa firmy Microsoft, Billa Gatesa
 - C) do szacunkowej wartości przemysłu produkującego wodę butelkowaną
 - D) do jednej czwartej wielkości deficytu budżetowego Stanów Zjednoczonych

Odpowiedzi i dodatkowe informacje:

1. Odpowiedź D.

Przeciętny mieszkaniec Sahary zużywa 10–20 litrów wody dziennie – dla porównania mieszkańcy miast w USA i Japonii zużywają dziennie 600 litrów, a Europejczycy około 300 litrów. Woda płynąca z kranu to około 7–12 litrów na minutę, a spłukiwanie toalety to 6–20 litrów.

2. Odpowiedź C.

Szacunkowo 7 milionów ludzi rocznie umiera z powodu chorób wywołanych zanieczyszczeniami wody, w tym 2,2 miliona dzieci poniżej 5 roku życia. To oznacza, że co 14 sekund umiera jedno dziecko poniżej 5 roku życia.

3. Odpowiedź D.

Z 2,5 % wód słodkich tylko 0,3 % nadaje się do picia. Reszta to lód i wody podziemne.

4. Odpowiedź D.

Żeby wyprodukować wołowinę z krowy karmionej zbożami paszowymi potrzeba co najmniej pięć razy tyle wody, ile do produkcji płatków. Analogicznie, do wyprodukowania kilograma jagnięciny z owcy pasionej na trawie potrzeba 3 lub 4 razy tyle wody, ile do produkcji płatków

5. Odpowiedź B.

Szacunkowo 1,1 miliarda ludzi nie ma dostępu do czystej wody pitnej, prawie 2/3 tych ludzi mieszka w Azji. Szacunkowo 2,6 miliarda nie ma dostępu do obecnych udogodnień sanitarnych i kanalizacji.

6. Odpowiedź C.

Według międzynarodowej organizacji ekologicznej WWF na ziemi jest około 12 000 kilometrów sześciennych zanieczyszczonej wody, co stanowi więcej niż ogólna ilość wody zawarta w 10 najdłuższych rzekach świata.

7. Odpowiedź C.

Egipt zużywa najwięcej wody na osobę rocznie, następne są Indie. Kraje, w których trudniej o wodę, potrzebują więcej wody do nawadniania niż państwa bogatsze w wodę. Dla porównania, Stany Zjednoczone zużywają dwa razy więcej wody na osobę niż Egipt.

8. Odpowiedź D.

W przybliżeniu to dwa razy tyle ile jest warty majątek Billa Gatesa i także prawie dwa razy tyle, co kwoty wydawane na zorganizowanie rejsów i zakup perfum rocznie. Światowy przemysł wody butelkowanej jest wart około 22 miliardy dolarów – to ponad 1/5 kwoty 100 miliardów dolarów.

11. Da starszych: Sprawdźcie, jakie są widoczne skutki używania pestycydów dla wód powierzchniowych i gruntowych. Przedyskutujcie problem.

Zorganizujcie kampanię informującą lokalną społeczność o tych efektach i dowiedzcie się, jak możecie to zmienić (np. przerzucić się na używanie produktów organicznych).

12. Dla młodszych: Jakie są przyjemności i niebezpieczeństwa związane z wodą? Przygotujcie krótkie przedstawienie ukazujące te rzeczy i pokażcie je swoim rodzinom, zaprzyjaźnionym drużynom.
13. Zagrajcie w „Dlaczego żaba przeszła na drugą stronę rzeki?”
 - A. Wszyscy gracze, poza jednym, ustawiają się w dwóch rzędach twarzą do siebie. Pomiędzy nimi jest dość szeroka rzeka stworzona z dwóch linii (ubrania, lina). Są żabami. Jeden gracz jest karpem. Karp porusza się w górę i w dół rzeki pomiędzy liniami.
 - B. Karp wybiera jedną żabę, by przekroczyła rzekę. Ta żaba wybiera inną żabę z naprzeciwka, by zamieniła się z nią miejscami. Mają 60 sekund, żeby przekroczyć rzekę nim karp je złapie. Jeśli żaba zostanie złapana, zamienia się w karpia.
 - C. Grajcie przez 15 minut lub do momentu, gdy wszyscy gracze staną się karpami.

Chroń wodę dla świata ☺

1. Prowadź tygodniowy kalendarz, w którym będziesz zapisywać ile wody zużywasz ty i twoja rodzina, albo twoja drużyna. Możesz skorzystać z poniższych faktów, aby ułatwić sobie zadanie:
 - * Pysznic zużywa 30 litrów wody na każde 5 minut kąpieli
 - * Kąpiel w wannie to 60 litrów wody
 - * Spłukiwanie toalety to 9 litrów wody
 - * Spłukiwanie toalety z kostką w pojemniku to 7 litrów wody
 - * Pralka zużywa 95 litrów wody
 - * Zmywarka do naczyń zużywa 40 litrów wody

- * Zmywanie naczyń w zlewie to 15 litrów wody
 - * Mycie samochodu wodą z wiadra to 10 litrów wody na wiadro
 - * Przeciętna konewka to 4 litry wody
 - * Zraszacz ogrodowy zużywa 540 litrów wody na godzinę
 - * Mycie zębów przy odkręconym kranie to 6 litrów wody
 - * Mycie zębów przy zakręconym kranie to 1 litr wody
 - * Mycie rąk i twarzy to około 4 litrów wody
 - * Do nadmuchiwanego basenu mieści się 400 litrów wody
 - * Napełnienie czajnika to 2,5 litra wody
2. Zorganizujcie konkurs na zredukowanie używania wody (nie wody pitnej!!) dla waszej rodziny lub drużyny. Możecie użyć kalendarza, by sprawdzić rezultaty.
 3. Dla starszych: Odwiedźcie strony internetowe firm zajmujących się wodą w trzech różnych państwach i sprawdźcie, ile kosztuje 10 litrów wody w każdym z tych państw.
 4. Zapoznajcie się z cyklem wody w przyrodzie. Podczas spaceru po okolicy zaobserwujcie i spróbujcie określić, jaki to etap.
 5. Zbierzcie szklane słoiki, małe rośliny, nakrętkę lub muszelkę z wodą, ziemię, piasek i małe kamienie. Wypełnijcie słoik jak na obrazku i zakręćcie go. Wystawcie słoik na słońce. Zobaczcie, jak przebiega cykl wody w miniaturze!

6. Przeprowadź badanie opadów (przez tydzień lub miesiąc) w twojej okolicy. Zbierz informacje o prawidłowościach w pogodzie i porównaj z uzyskanymi wynikami – czy są zgodne?
7. Zbierz artykuły na temat pogody w twojej okolicy lub w innej części świata. Czy zauważyłeś coś niezwykłego? Co to jest?
8. Dzień ochrony wody. Rano przydziel sobie określoną ilość wody, którą wykorzystasz podczas całego dnia (nie wlicza się do tego wody do picia). Czy wystarczyła Ci ta ilość? Czy ograniczenie się do takiej ilości wody było dla Ciebie wyzwaniem? Napisz raport, jak zmierzyłeś się z wyzwaniem.
9. Przeprowadź wywiad z babcią, dziadkiem lub inną starszą osobą – dowiedz się, jak to było za ich czasów. Gdzie mieszkali, jak wyglądał ich dom, czy mieli telewizję, elektryczność, bieżącą wodę w domu? Co robili w czasie wolnym – jakie były rozrywki? Jak różni się to od twojego życia? Czym różni się zużycie wody wtedy i teraz?
10. Utrzymuj czystą wodę. Dowiedz się, jakich domowych odpadów pozbywamy się, używając umywalek, zmywarek do naczyń, pralek, wanny. Zrób plakat, na którym przedstawiś, czego się dowiedziałeś.
11. Porównaj ceny wybranych produktów do czyszczenia (np. płyn do mycia naczyń, proszek do prania, środki do czyszczenia podłóg itp.), które są produkowane w sposób ekologiczny. Porównaj je także z tymi, które są najtańsze. Ile więcej musi wydać rodzina, aby stać się „ekologiczną” pod względem środków czystości stosowanych w domu?
12. Dowiedzcie się, jak można zrobić naturalne mydła i inne środki czyszczące. Możecie wykorzystać podane przepisy. Pamiętajcie o nadzorze osoby dorosłej, gdy będziecie używać chemikaliów. Wykonajcie kilka z nich, sprzedajcie podczas kampanii przeciw zanieczyszczeniom wód w okolicy:
 - a. Środek do czyszczenia okien: proszek do pieczenia, gazety. Na wilgotną szmatkę nanieś trochę proszku do pieczenia, użyj do czyszczenia okien. Zmyj czystą wodą, a gazety czy stare rajstopy użyj do polerowania.

- b. Czyszczenie blach do pieczenia: sól, olej spożywczy, papier. Na blachę nanieś sól i wyczyść papierem. Jeśli blacha jest bardzo zabrudzona, podgrzej ją w piekarniku. Wypoleruj olejem spożywczym.
 - c. Wszechstronny środek czyszczący: 900 ml wody, dwie łyżki sody oczyszczonej, łyżka mydła, dwie łyżki denaturatu. Zmieszaj wszystkie składniki i używaj, jak każdego innego środka do czyszczenia. Może być także użyty do zmywania naczyń.
 - d. Środek do czyszczenia podłóg: 0,9 l ciepłej wody, jedna cytryna ze skórką, trzy łyżki sody, 2-3 łyżki mydła. Podgrzej wodę, sok z cytryny, skórkę cytrynową i sodę, dodaj mydło. Używaj oszczędnie.
 - e. Środek do usuwania kamienia: 1,5 łyżki kwasu cytrynowego, 0,3 l wody, kropla płynu do mycia naczyń lub uniwersalnego środka czyszczącego. Umieść w butelce ze spryskiwaczem. Używaj miejscowo, aby usunąć kamień.
13. Siła wody – dowiedz się, jak woda może być wykorzystana do wytwarzania energii. Zaprezentuj metody z wykorzystaniem pantomimy.
14. Dla starszych: Zorganizujcie psychodramę, w której wystąpią: właściciel wytwórni papieru, przedstawiciel władz samorządowych i ekolog. Wykorzystajcie podane oświadczenia, jako punkt wyjścia do dyskusji. Wydelegujcie jedną osobę z patrolu do reprezentowania waszego stanowiska w dyskusji.
- a. Właściciel wytwórni papieru: „Nasza firma jest firmą rodzinną już od kilku pokoleń. Musimy rozwijać naszą działalność, aby zaspokoić interesy naszych klientów. Zapewniamy zatrudnienie w okolicy i wspieramy również miejscowe rodziny.”
 - b. Przedstawiciel władz samorządowych: „Musimy bardzo dokładnie rozważyć plany rozbudowy wytwórni papieru. Co prawda zapewnia zatrudnienie naszym mieszkańcom, ale wytwarza również odpady oraz zanieczyszcza pobliskie rzeki i okolicę.”

- c. Ekolog: „Jesteśmy przeciwni rozbudowie. Wytwórnia papieru zanieczyściła miejscowe zasoby wody w przeszłości. Istnieje ryzyko, że ponownie dojdzie do zanieczyszczenia, co negatywnie wpłynie na środowisko naturalne oraz mieszkańców.”
15. Odszukajcie organizacje, które zajmują się ochroną środowiska. Wybierzcie się do nich na spotkanie, zaangażujcie się w projekt lub zacznijcie postępować zgodnie z ich sugestiami, aby poprawić stan środowiska naturalnego.
16. Na podstawie wywiadu napiszcie artykuł. Dołączcie ilustracje i zdjęcia.
17. Dla młodszych: Narysuj cykl obiegu wody w przyrodzie i zaznacz, gdzie jest twoje miejsce.
18. Zabawa – Pingwiny na lodzie:
- Cztery pingwiny stoją razem na jednym kawałku lodu (gazeta)
 - Świeci słońce, lód topnieje i kurczy się – prowadzący odrywa kawałki gazet
 - Pingwiny próbują utrzymać się na topniejącym lodzie jak najdłużej
 - Gra kończy się w momencie, gdy pingwiny wpadną do wody (nie utrzymają się na topniejącej krze)

Pomysły na działania zarobkowe związane z wodą

Maraton z wiadrami: 10-litrowe wiadro wody waży 10 kg. Mieszkaniec kraju rozwijającego się zużywa przeciętnie taką właśnie ilość wody. Przeciętny Brytyjczyk zużywa dziennie 150 litrów wody. Zorganizujcie sponsorowany maraton z wiadrami. Zobaczcie jak daleko możecie dojść z 10-litrowymi wiadrami napelnionymi wodą. Pamiętajcie, że dzieci w krajach rozwijających się dźwigają wiadra z wodą kilka godzin dziennie. Zorganizujcie konkurs w noszeniu wody ze strumienia, potoku, basenu, a po zakończeniu dopilnujcie, żeby woda wróciła na swoje miejsce.

Zbieramy drobne: Zbierz drobne pieniądze od rodziny i przyjaciół do wykonanej przez siebie skarbonki z butelki po wodzie.

Tydzień picia wody: Zamiast pić soki czy gazowane napoje, świętujcie, że macie czystą wodę do picia pijąc ją przez tydzień. Zachęćcie rodziców i przyjaciół do sponsorowania tego wydarzenia. Pieniądze, które zaoszczędzicie nie kupując gazowanych napojów czy soków przeznaczone na potrzeby WAGGGS (Fundusz Dnia Myśli Braterskiej).

Źródełko życzeń: Wykonajcie źródełko życzeń. To może być fontanna, która już stoi w parku, albo wiaderko z wodą przyozdobione liśćmi. Stańcie w kręgu wokół źródełka, niech każdy pomyśli życzenie związane z Dniem Myśli Braterskiej i wrzuci monetę do źródełka. Jeśli źródełko jest przenośne, można je zanieść do różnych miejsc – do szkoły, przed lokalny sklep czy komendę hufca – zaproście innych do wymyślania życzeń i wrzucania monet.

Dzień szalonego stroju: Zamiast typowych ubiorów szkolnych załóżcie wymyślone, nietypowe stroje. Znajdźcie sponsorów, którzy nagrodzą waszą pomysłowość. Wiele dzieci w krajach rozwijających się spędza tak dużo czasu na pracach domowych czy dźwiganiu wody, że nie mają czasu, aby chodzić do szkoły.

Chleb z wodą na obiad: Zorganizujcie posiłek złożony z chleba i wody. Sprzedajcie bilety uczestnikom. Podczas posiłku przekazcie im informacje na temat potrzeb ludzi w krajach rozwijających się, cierpiących na brak wody .

Sponsorowane pływanie: Zorganizujcie zawody pływackie – każdy uczestnik płaci za „wejściówkę”.

Wyścig kaczek: Zbierzcie drobne wśród rodziny i znajomych do skarbonki z butelki po wodzie. Zorganizujcie dużą ilość plastikowych kaczuszek – każdy uczestnik zabawy może zasponsorować kaczkę, wpłacając odpowiednią ilość pieniędzy. W pobliskim strumieniu, rzeczce lub jeziorze urządźcie wyścigi kaczek. Pamiętajcie, aby zapewnić odpowiednią widoczność kibicom i sponsorom kaczek oraz aby odpowiednio wyznaczyć teren tak, aby kaczki nie puciekały.

Drobne za splukiwanie toalety: W wielu krajach rozwijających się nie ma odpowiednich warunków ani urządzeń sanitarnych. Przy ubikacji postawcie skarbonkę i poproście każdego, kto będzie splukiwał wodę o wrzucenie drobnych do skarbonki.

Utrzymanie czystości: Zorganizujcie sponsorowaną kampanię i oczyśćcie teren wokół rzeki/jeziora.

Konkurs sztuki wodnej: Zorganizujcie konkurs artystyczny (wiersze, rysunki, fotografie), którego głównym tematem będzie woda. Niech każdy uczestnik zapłaci wpisowe za udział w konkursie – np. złotówkę lub 50 groszy. Wykonane prace zlicytujcie na giełdzie w szkole z udziałem rodziców.

Bufet: Zorganizujcie sprzedaż wody i samodzielnie wykonanych napojów np. w centrum handlowym.

*Tłumaczenie: phm. Dorota Włodarczak, hm. Inga Rusin
Korekta i skład: hm. Emilia Kulczyk*